

Het natuurgebied Westveen is onderdeel van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Het vormt, samen met de Groene Jonker, de Bovenlanden en Ruygeborg, een belangrijke natuurverbinding tussen de Nieuwkoopse Plassen en de Vinkeveense Plassen. In 2018 is in het noorden van Westveen al zo'n 18 hectare ingericht als natuur. Nu wordt gewerkt aan een plan om nog eens 65 hectare geschikt te maken voor zeldzame en bedreigde dieren en planten.

Meer weten?

Hebt u vragen of opmerkingen over het plan voor de (verdere) inrichting van Westveen? Neem dan contact op met Kees van Kruining. Kees is projectleider voor Westveen; hij begeleidt het proces en de inrichting van het natuurgebied. Kees is bereikbaar via info@veenweidengouwewiericke.nl.

Hoe staat het nu met Westveen?

In 2018 heeft een particuliere eigenaar al zo'n 18 hectare als natuur ingericht. Om ook in de rest van Westveen natuur te ontwikkelen, is er een schetsontwerp gemaakt. Dit schetsontwerp is mede tot stand gekomen dankzij de uitstekende inbreng van inwoners en omwonenden van Westveen. Verenigd in een adviesgroep hebben zij meegedacht over de inrichting, waarin ook ruimte is voor recreatie, en meegetekend aan het ontwerp. In deze nieuwsbrief vertellen wij u meer over het schetsontwerp. Ook kunt u lezen hoe wij verder gaan met de plannen voor de natuur-ontwikkeling in Westveen.

Wat staat er in het schetsontwerp?

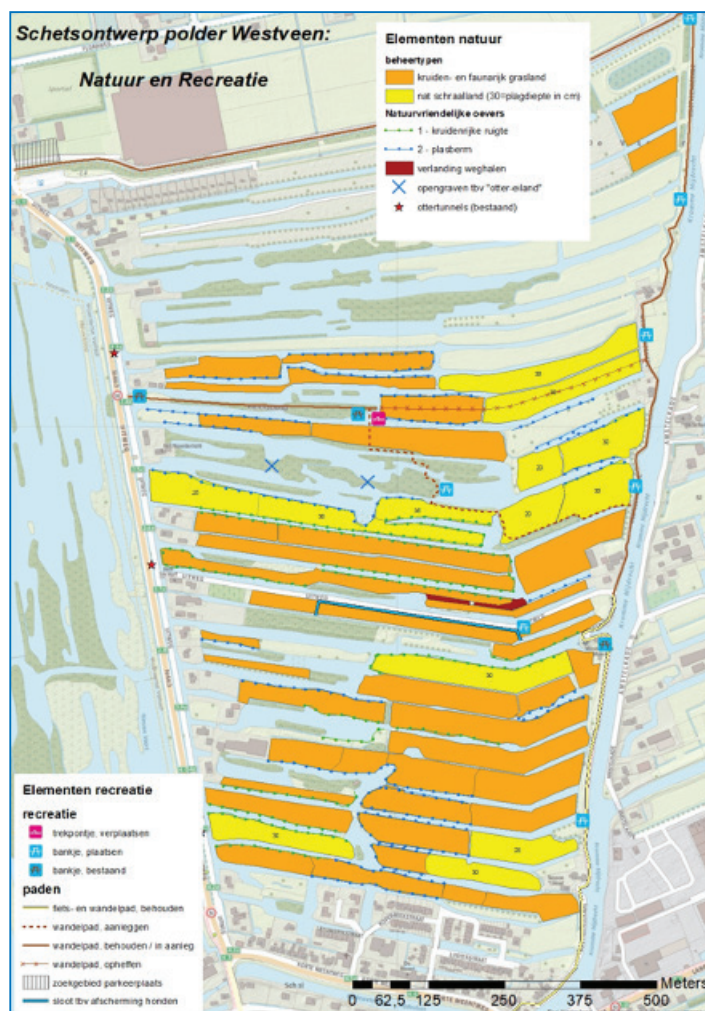
In het schetsontwerp worden in grote lijnen de natuur- en waterinrichting en de recreatieve voorzieningen in Westveen bepaald.

Natuur

Westveen is belangrijk voor het inrichten van nat schraalland. Van dit natte natuurtipe is in Nederland nog maar weinig over. Hierin komen orchideeën en andere zeldzame planten voor, zoals de klokjesgentiaan. Het doel is om een brede strook van deze bijzondere natuur te laten ontstaan die loopt van de Nieuwkoopse Plassen via Westveen naar de Bovenlanden. Naast nat schraalland wordt ook droger grasland ontwikkeld, dat rijk is aan kruiden en bloemen. Dat is weer aantrekkelijk voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. Daarom heet het kruiden- en faunarijk grasland. Zeldzame diersoorten die bijzondere aandacht krijgen bij de natuurinrichting zijn purperreiger, grote zilverreiger, smient, zwarte stern, noordse woelmuis en gestreepte waterroofkever. Tot slot vormt de nieuwe natuur met haar vele water en met de drie faunapassages een trekroute voor otters tussen de Nieuwkoopse Plassen en de natuurgebieden in de provincie Utrecht.

Waterpeil

De huidige bebouwing in Westveen laat geen verhoging van het waterpeil toe. Dat heeft het waterschap gemeten. Wij gaan het waterpeil dus niet verhogen. Op dit moment is het winterpeil vijf centimeter hoger dan het zomerpeil. Dat willen wij omdraaien: het nieuwe zomerpeil wordt gelijk aan het huidige winterpeil, en het nieuwe winterpeil wordt gelijk aan het huidige zomerpeil. Dit is beter voor het waterleven.

Recreatie

Om van de natuur te genieten, zijn er al wandelpaden met bankjes in Westveen. Er worden hier en daar enkele bankjes bijgeplaatst. Voor de rust van weidevogels wordt de bestaande wandelroute over het Pietersenpad gedeeltelijk verlegd.

Kwaliteit van het water

Westveen is, net als de wijde omgeving, rijk aan water. Schoon water is gunstig voor de natuur die wij daar willen ontwikkelen. Veel planten en dieren profiteren van schoon water. Daarom willen wij in Westveen de waterkwaliteit verbeteren, onder andere door baggeren.

Baggeren

Er is in 2019 uitgebreid onderzoek gedaan naar de bagger-situatie in de ongeveer 24 kilometer aan watergangen die Westveen telt. De uitkomst daarvan is dat er in het algemeen (zeer) veel bagger aanwezig is. In de bagger zit veel fosfaat door het vroegere agrarisch gebruik. Daardoor is het water erg voedselrijk en krijgen zeldzame planten geen kans om hier te groeien. Daarom is het noodzakelijk om een flink deel van de bagger te verwijderen. Wij zijn in gesprek met de provincie en het waterschap over de financiering van de (hoge) kosten van het baggeren. Daarnaast voeren wij overleg met de omgevingsdienst en de gemeente Nieuwkoop over het afvoeren en mogelijk hergebruiken van de bagger.

Experiment

Niet alle bagger hoeft te worden weggehaald. Als we kunnen voorkomen dat het fosfaat uit de overblijvende bagger in het water spoelt, zou dat veel kosten besparen. In 2021 wordt een experiment gestart in twee sloten van Natuurmonumenten om te kijken hoe in Westveen fosfaat in de restbagger kan worden gebonden met behulp van ijzerhydroxide. Dat gebeurt in samenwerking met het waterschap, Deltares en de Universiteit Utrecht.

Wat gaat er gebeuren in 2021?

Baggeren en natuurontwikkeling

In 2021 en de eerste helft van 2022 wordt het experiment uitgevoerd om fosfaat in bagger te binden met behulp van ijzerhydroxide (zie het artikel 'Kwaliteit van het Water'). In de eerste helft van 2021 verwachten wij duidelijkheid over het oplossen van het baggerprobleem, zodat wij daarna een baggerplan kunnen opstellen en het inrichtingsplan verder kunnen uitwerken. Met een aantal particuliere eigenaren spreken wij nog over verkoop of zelf de nieuwe natuur aanleggen en beheren.

Inwoners en omwonenden

Zodra wij in 2021 duidelijkheid hebben over de financiering en verwerking van het baggeren, brengen wij de inwoners en omwonenden van Westveen weer op de hoogte: hoe willen wij het baggeren aanpakken en hoe werken wij het plan voor de natuurontwikkeling nader uit? Het liefst nodigen wij dan iedereen uit voor een informatiebijeenkomst, maar uiteraard kan dat alleen als de coronaregels dat toestaan. Misschien moeten wij kiezen voor de digitale weg. Sowieso betrekken wij opnieuw de adviesgroep van inwoners en omwonenden bij het vervolg.

Afspraken met de grondeigenaren

In het inrichtingsplan voor de natuur komen ook details aan bod zoals de ligging van dammen. In 2021 zullen wij gesprekken voeren met individuele eigenaren over hun wensen omtrent de ligging van nieuw aan te leggen dammen in de buurt van hun woning. De baggerwerkzaamheden verwachten wij op zijn vroegst medio 2022. Wij zullen pas laten baggeren nadat wij hierover met de betrokken eigenaren afspraken hebben gemaakt.

Voorlopige planning

2021/2022	Experiment met ijzerhydroxide in twee sloten van Natuurmonumenten
Medio 2021	Informerende omwonenden en belangstellenden over stand van zaken baggerplan en inrichtingsplan
Eind 2021	Baggerplan en definitief inrichtingsplan gereed; daarna omwonenden en belangstellenden opnieuw informeren
2022/2023	Uitvoering baggeren en inrichten
Eind 2023	Opening natuurgebied Westveen

Op de hoogte blijven?

Wilt u op de hoogte blijven van het nieuws rond Westveen? Geef uw mailadres dan door op info@veenweidengouwewiericke.nl. Dan ontvangt u in de toekomst als eerste de nieuwsberichten over Westveen en Gouwe Wiericke.

Meer informatie

Het schetsontwerp Westveen vindt u op de website www.veenweidengouwewiericke.nl/projecten/Westveen. Hebt u vragen over dit project? Stuur dan een e-mail naar info@veenweidengouwewiericke.nl.

Colofon

Deze digitale Nieuwsbrief is een uitgave van de Stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke. De Stuurgroep bestaat uit de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Nieuwkoop en Gouda en de hoogheemraadschappen van Rijnland en De Stichtse Rijnlanden.

Fotografie: David van Megen, Pim Jansen

Vormgeving: vakteam Grafimedia, provincie Zuid-Holland. 210300748